

בית הדין האזורי לעבודה תל אביב

ת"ב 18218-07-20

לפני:

כב' השופטת דגית ויסמן
נציגת ציבור (עובדים), גב' ניצה פרידמן
נציג ציבור (מעסיקים), מר אסי מזרחי

המבקשת:

סיגל בנדור

-

המשיבה:

שירותי בריאות כללית

ספרות:

סמדר אוטולנגי בוררות - דיין ונוהל

ישראל שמעוני דיני בוררות - אופק חדש בבוררות (התשס"א)

חקיקה שאוזכרה:

חוק הודעה לעובד ולמועמד לעבודה (תנאי עבודה והליכי מיון וקבלה לעבודה), תשס"ב-2002: סע' 2

חוק הגנת השכר, תשי"ח-1958

חוק הבוררות, תשכ"ח-1968: סע' 24 (1), 24 (10), 27, 27 (א), 27 (ד)

תקנות סדר הדין האזרחי, תשמ"ד-1984 (כפי שהיו נכון ליום 31.12.2020): סע' 528

תקנות בית הדין לעבודה (סדרי דין), תשנ"ב-1991: סע' 125

החלטה

1. בפנינו בקשה להארכת מועד להגשת בקשה לבטל פסק בוררות שניתן על ידי רשות השיפוט של הסתדרות העובדים הכללית החדשה, ביום 31.5.20.
2. רקע כללי כעולה מכתבי הטענות:
  - א. המבקשת היא אחות מוסמכת בעלת תואר שני בסייעוד, אשר הועסקה על ידי המשיבה, בבית החולים שניידר, וזאת מאז 1.1.1995, בתפקידים ומחלקות שונות.
  - ב. המבקשת החלה עבודתה ב-1.1.1995, במחלקה לטיפול נמרץ בילדים ובשלב כלשהו שימשה בנוסף כמתאמת השתלות וזאת עד 2.2014. החל מ-5.2012 חדלה לעבוד במחלקת טיפול נמרץ ותחת האמור עבדה במחלקה הפסיכיאטרית של בית החולים (במקביל לעבודתה כמתאמת השתלות). עם הפסקת עבודתה כמתאמת השתלות, בחודש 2.2014, הועסקה במשרה מלאה ביחידה לפסיכיאטרית ילדים.
  - ג. בשנים 2014-2015 הגישה המבקשת שתי תביעות שהתנהלו ברשות השיפוט בהסתדרות החדשה (תיקים מספר 53/19, 54/19), בהן תבעה תשלומים שונים בסך כשני מיליון ₪, להם הייתה זכאית, לטענתה, בהתייחס לתקופת עבודתה החל משנת 2005, במהלך התקופה בה שימשה כמתאמת השתלות בבית החולים שניידר.
  - ד. ביום 15.5.2019 ניתן פסק בוררות על ידי הבורר, עו"ד מיכאל קמפינסקי (להלן: "פסק בוררות קמא"). הבורר דחה את תביעת המבקשת על כל רכיביה, להוציא התביעה להפרשים בגין "כוננות מנהלית" (23,021 ₪) וכן הפרשים בגין "תוספת משמרות" (54,205 ₪). עוד נפסק כי המבקשת אינה זכאית להפרשי שכר כלשהם בגין התקופה שקדמה ליום 21.9.2007 וכן נדחתה טענתה כי הפסקת עבודתה כמתאמת השתלות נעשתה שלא כדין ומסיבות פסולות. טענת המשיבה לזכאות לקיזוז סכומים מסוימים, נדחתה.
    - ה. שני הצדדים הגישו ערעור על פסק הבוררות קמא.
    - ו. ביום 31.5.2020 ניתן פסק בוררות בערעור, במותב תלתא, הוא נשוא הבקשה שבפנינו.
      - פסק הבוררות כולל דעת רוב ודעת מיעוט. על פי דעת הרוב, ערעור המבקשת נדחה כמעט כולו, למעט סך של 1,774 ₪ שנפסקו לזכותה בגין הפרשי שכר וזכויות סוציאליות בגין שעות שנמחקו מדו"ח שעות בחודש 6/2013.

המבקשת חויבה בהוצאות בסך של 5,000 ₪. הערעור שכנגד שהוגש על ידי המשיבה נדחה.

פסק הבוררות כולל דעת המיעוט בנוגע לשתי עילות בלבד (כוננות ופיצוי בגין שעות שנמחקו מדיווחי השעות). על פי הדעת המיעוט, היה גם מקום לפסוק לזכות המבקשת הוצאות משפט משמעותיות.

ז. למען שלמות התמונה, יפורטו להלן עיקרי הנימוקים בפסק הבוררות (ההתייחסות היא לרכיבים לגביהם מכוונת, כך נראה, הבקשה שבפנינו):

(1) המותב קיבל את טענת המבקשת לפיה מאחר שלא ניתנה לה הודעה לעובד, עבר נטל ההוכחה לשכמה של המשיבה (בעניינים המנויים [בסעיף 2](#) לחוק הודעה לעובד) וכי בעניין זה נפלה טעות בפסק הבוררות קמא.

(2) דעת הרוב דחתה את טענת המבקשת, לפיה המשיבה לא ניהלה פנקס נוכחות כמתחייב על פי חוק ולא הגישה את מלוא דו"חות הנוכחות, כפי שהורה לה הבורר בהחלטה מיום 15.10.2015, משקבע כי המבקשת לא הפנתה לקביעה בפסק הבוררות קמא כי עובדות אלה הוכחו או אירעו.

(3) התביעות לתשלום נוסף בגין כוננות 24/7 ("כוננות", "כוננות פעילה", "כוננות מנהלית" ו"זמינות 24/7") – התקבלה טענת המבקשת כי תפקידה כמתאמת השתלות כלל התחייבות להיות זמינה 24/7, לקריאה למילוי התפקידים המוטלים עליה וכי המשיבה לא הוכיחה כי המבקשת לא עמדה בביצוע חובה זו. עם זאת, נדחתה התביעה לגמול בגין "כוננות", "זמינות 24/7" או "כוננות פעילה" (קרי, שעות שעובד נמצא בכוננות ונדרש במהלך להגיע בפועל לבית החולים לביצוע התפקיד).

לפי דעת יו"ר ההרכב, העובדה שהמבקשת הייתה צריכה להיות זמינה 24/7 אינה עונה על ההגדרה של "כוננות" בזיכרון הדברים – המסמך עליו ביססה המבקשת את התביעה, משום שלא עלה בידה להביא ראיות מספיקות לגבי השעות המדויקות בהן נקראה מביתה לבית החולים לאחר שעות העבודה הרגילות, ומשלא הוצגו תלושי שכר של אותם חודשים מהם ניתן היה ללמוד אם אכן לא שולמה התמורה בגין עבודה זו באותם חודשים.

לפי דעת חברת המותב השניה, אין להפוך את הממצא העובדתי של הבורר קמא כי המבקשת לא הוכיחה שנדרשה להיות בכוננות 24/7 ומשכך אינה זכאית לתשלום עבור "כוננות" כמשמעו בזכרון הדברים.

כלל חברי המותב סברו שיש לדחות את הערעור שכנגד על הסכום שנפסק למבקשת בגין "כוננות מנהלית", מהטעם כי אין זה מסוג המקרים הקיצוניים המצדיקים התערבות של ערכאת הערעור בשיקול דעת של הבורר קמא, שפסק למבקשת סכום זה "לפנים משורת הדין" מכוח סמכות לפסוק שלא על פי הדין המהותי, אלא לפי שיקול דעתו אשר יסודו בתחושת הצדק.

(4) התביעה בנושא מחיקת שעות עבודה – דעת הרוב קבעה כי אין להתערב בקביעות עובדתיות בפסק הבוררות קמא, בשאלה אם היו מחיקות של שעות שדווחו על ידי המבקשת, ואם כן כמה. גם לא היה מקום להתערב בקביעות בשאלה אם הייתה הצדקה למחיקת שעות הדיווח על ידי המשיבה, בנימוק שאלה לא ביטאו את המציאות או מאחר שחרגו משעות העבודה הרגילות שנקבעו ואושרו.

בנוסף, נקבע שקיים קושי לקבל תביעה לתיקון דו"חות לאחר שנים רבות, כאשר המבקשת לא פנתה למשיבה בסמוך לתום אותו חודש בדרישה לתיקון הדו"ח. עם זאת, נקבע כי ביחס לחודש 6/2013, נוכח אי בהירות בגרסת המשיבה לגבי חוזה זה, יש לחייב את המשיבה בתשלום של 1,774 ₪ (בגין הפרשי שכר וזכויות סוציאליות עבור 21.5 שעות).

(5) התביעה לגמול שעות נוספות – נקבע, בין השאר, כי לא הוכח שהמשיבה אישרה למבקשת לבצע שעות נוספות וכי יש לראות באי התשלום אי הסכמה של המשיבה לעבודה של המבקשת במסגרת שעות נוספות. כמו כן, נקבע כי המבקשת לא הוכיחה כי עמדה בתנאי ההסכם הקיבוצי מיום 26.3.1974 בעניין השעות הנוספות.

(6) הערעור שכנגד בנושא "תוספת משמרות" – נקבע כי הסכום שנפסק למבקשת כולל מעין "פיצוי כללי" בגין מחיקת שעות לגביהן הודתה המשיבה כי נמחקו בטעות. בנוסף, הסכום נפסק (ולו בחלקו) שלא על פי הדין המהותי, אלא על בסיס נסיבות בהן הבורר קמא ראה לנכון להעניק את הסעד מטעמים שבשיקול דעת ותחושת הצדק. בנסיבות

אלה, לא מצאה ערכאת הערעור סיבה להתערב בקביעות הבורר קמא.

(7) בנושא גילוי מסמכים – נקבע שלא הוכח כי המשיבה לא גילתה את מלוא המסמכים שנדרשה לגלות על פי צו הבורר. המבקשת לא הפנתה לבקשה שהוגשה לבורר להורות כי יוגשו מסמכים נוספים מעבר לאלה שגולו ולא הפנתה להחלטה כלשהי של הבורר בבקשה כאמור.

(8) אחד מחברי המותב סבר בדעת מיעוט, שיש לקבל את הערעור של המבקשת ביחס לרכיב הכוננות ורכיב מחיקת שעות בדוחות השעות, וזאת מהנימוקים הבאים:

ראשית, גם אלמלא הורה הבורר קמא למשיבה להציג את מלוא דו"חות הנוכחות (כעולה מההחלטה מיום 15.10.2015) הייתה זו חובה של המשיבה, כיוון שעול הראייה לעניין זה מוטל על שכמה על פי חוק הגנת השכר, תשי"ח-1958. קל וחומר מתבקשת מסקנה זו נוכח הכנסת שינויים בדו"חות הנוכחות על ידי עובדי המשיבה.

לגבי רכיב הכוננות סברה דעת המיעוט כי המקור הנורמטיבי לתשלום עבור שעות הכוננות הוא זכרון הדברים, המהווה הסכם קיבוצי. בזכרון הדברים קיימת התייחסות לשני סוגי כוננויות – "כוננות" ו-"כוננות מנהלית" ואין זכר למונח "כוננות פעילה". כל שצוין בהקשר זה בזכרון הדברים הוא שהתמורה לעובד עבור זמן שהותו בפועל בתפקידו היא התמורה המשולמת בגין שעות נוספות. לפי דעת המיעוט, ההגדרה בזכרון הדברים של "כוננות" חופפת את התפקיד והתפקוד של המבקשת באופן מלא ומדויק. על כן בעניינה של המבקשת מדובר היה בכוננות אמיתית ומחייבת, שאף מומשה והפכה לעבודה של ממש בעת הצורך. על כן, המבקשת זכאית לקבל תמורה לשעות הכוננות, בסכום פיצוי גלובלי (על דרך אומדנה) על סך של 325,000 ₪ (זאת בנוסף לקביעה לפיה המבקשת זכאית לתשלום בגין "כוננות מנהלית").

בנושא הטענות למחיקת שעות, דעת המיעוט קבעה שאין להשלים עם שיטה של תיקונים חד צדדיים בדיווחי עובדים מבלי שיערך קודם לכן הליך של בירור בשיתוף עם העובד וכי יש בכך פגיעה באחד מעיקרי הצדק הטבעי. לפיכך בעניינה של המקשת, כיוון שנקבע כי

המשיבה מחקה שעות מסוימות בדיווח, דעת המיעוט סברה שיש להתערב במסקנת הבורר קמא ויש לפסוק לזכות המבקשת פיצוי גלובלי (בסך 10,000 ₪), המבטא בין היתר את הביקורת לגבי עריכת התיקונים והעברת הנטל לכתפי המשיבה.

תמצית טענות הצדדים בבקשה להארכת מועד להגשת הבקשה לביטול פסק הבוררות

3. המבקשת עתרה להארכת מועד בת 60 ימים ונימקה את הבקשה בטענה כי מאז מתן פסק הבוררות היא סובלת מהתנכלויות קשות מצד המעסיק ואף קיבלה זימון לשימוע לפני פיטורים. עוד נטען שעקב משבר וירוס הקורונה והחשש מאובדן הכנסה שלה ושל בעלה (שמאז תחילת המשבר הוא מחוסר עבודה), המבקשת נקלעה לחרדה ומצוקה נפשית יותר מגדר הרגיל (הוצגו אישורי מחלה בגין התקופה מ-6.2020.1 – 14.6.2020 ומ-29.6.2020 - 9.7.2020). המבקשת הוסיפה וטענה כי בשל המצב התקשתה למצוא ייצוג הולם על מנת לטפל בענייניה, מה גם שבימי הקורונה קיים קושי בזמינות וניהול פגישות כסדרן עם עורכי דין, ואילו אחיה שרצה לעזור לה נמצא בחו"ל.

לתיק הוגשו אישורי מחלה לתקופה שמיום 10.7.20 ועד 31.7.20. המבקשת הוסיפה וטענה כי הומלץ לה על 3 חודשי מחלה לפחות וכי קבעה תור לרופאה תעסוקתית.

4. המשיבה מתנגדת לבקשה וזאת ממספר טעמים. ראשית נטען כי יש לדחותה מאחר שהיא כוללת עובדות רבות שאינן נתמכות בתצהיר או אסמכתאות כנדרש, כך שיש ליתן לה משקל נמוך אם בכלל. בנוסף, נימוקי הבקשה אינם עולים כדי "טעם מיוחד" כמתחייב מהוראת סעיף [27 \(א\) לחוק הבוררות](#), תשכ"ח-1968. בהקשר זה נטען כי קושי במציאת ייצוג אינו מהווה נימוק מיוחד להארכת מועד.

עוד נטען כי טענות המבקשת להתנכלות במקום העבודה אינן נכונות, וכי המבקשת נעדרה מהעבודה במשך רוב התקופה מאז מתן פסק הבוררות.

זאת ועוד - הטענה כי המבקשת מצויה במצוקה וחרדה עקב משבר הקורונה ואף הציגה אישורי מחלה, אינה מלמדת שהיא אינה מסוגלת לדאוג לענייניה ולהשיג ייצוג משפטי במועד. תעודות המחלה שצורפו אינן מפורטות ולא הוצג אישור רפואי לפיו עקב מצבה הבריאותי לא יכלה המבקשת לדאוג לענייניה או שהיתה מרותקת לביתה. להיפך - המבקשת לא הגיעה לעבודה וכך היו בידה שעות פנויות רבות יותר.

אשר לטענות הנוגעות למשבר וירוס הקורונה, הרי שזה אינו עומד להסתיים בקרוב ועל כן עניין זה לא יכול להוות נימוק מיוחד. גם טענות לגבי קושי לקיים פגישות עם עו"ד וזמינות שלהם הן מופרכות נוכח חזרתם של בתי המשפט לפעילות.

המשיבה הוסיפה וטענה כי המבקשת ניהלה את התביעה ברשות השיפוט במשך למעלה משש שנים ויוצגה על ידי ארבעה עורכי דין. כך שטענות כאילו המבקשת זקוקה לזמן נוסף על מנת להסדיר את ייצוגה הן טענות מיתממות ומטעות. גם משך הזמן המבוקש (60 יום) ארוך בהתחשב בכך שכבר עמדו לרשות המבקשת 45 יום.

בהתייחס לסיכויי הבקשה, נטען כי אלה קלושים. המשיבה ציינה שההתערבות השיפוטית בפסק בוררות היא מוגבלת, כי המגמה היא לצמצמה ככל הניתן למקרים חריגים בלבד ובהתאם לרשימת העילות הסגורה הקבועה ב**חוק הבוררות**. המבקשת לא פירטה בבקשה את העילות בגינן היא דורשת לבטל את פסק הבוררות, אולם ברור שסיכוייה נמוכים ביותר, הואיל וניתן לה יומה בשתי ערכאות של רשות השיפוט ובהיותה מיוצגת על ידי עורכי דין (לרבות בשלב של טרום הגשת התביעה).

5. בתשובת המבקשת לתגובת המשיבה, המבקשת פירטה לראשונה את העילות שבעטיין יש לדעתה לבטל את פסק הבוררות: סעיף **24 (1)** **לחוק הבוררות** ("העדר הסכם בוררות בר תוקף") וכן סעיף **24 (10)** לחוק ("קיימת עילה שעל פיה היה בית המשפט מבטל פסק דין סופי שאין עליו ערעור עוד"). מלבד הפנייה לסעיפי חוק אלה, המבקשת לא פירטה את טיעונה בנושא.

המבקשת הוסיפה טעמים נוספים, שמצדיקים לדעתה את ביטול פסק הבוררות. טעם אחד הוא אי מתן הזדמנות הולמת להציג את טיעוניה בערעור, בין השאר, בנושא גילוי מסמכים ובקשתה להוסיף ראיות בשלב הערעור (בנושא מחיקת שעות עבודה).

טעם שני נוגע להתנהלות הדיונית של ערכאת הערעור. היינו, העובדה שראש המותב התעלם מראיות מהותיות, קיבל - לטענת המבקשת - החלטות על מנת לקדם את האינטרסים של המשיבה ועל מנת שלא לחשוף את המעשים החמורים של המשיבה ולא אפשר למבקשת לפרוס את טיעוניה. על כן נגרמו למבקשת אי צדק ועיוות דין, בכל הקשור להוכחת הטענות בנושא מחיקת שעות, גמול שעות נוספות ורכיב כוונות פעילה. לשיטת המבקשת, מדובר בהתנהלות המנוגדת לתקנת הציבור ומהווה עילה לביטול פסק הבוררות.

המבקשת טענה שגם החלטות שהתקבלו על ידי המותב בנושא גילוי מסמכים אינן סבירות ומטרתן להגן על האינטרס של המשיבה, על כן הן מנוגדות לתקנת הציבור וגם בעניין זה נגרם לה עיוות דין קיצוני.

6. המבקשת הוסיפה ועדכנה בדבר מצבה בהודעות שונות שהוגשו לתיק, אך אין באמור בהודעות אלה להוות נימוק בכל הנוגע לבקשה להארכת מועד.

דיון והכרעה

המסגרת הנורמטיבית

7. בסעיף 27 חוק הבוררות תשכ"ח – 1968 (להלן - "החוק") נקבע כך:

- (א) "לא יזקק בית המשפט לבקשת ביטול שהוגשה כעבור ארבעים וחמישה יום מיום מתן הפסק, אם ניתן בפני המבקש, או מהיום שנמסר למבקש, על ידי הבורר או על ידי בעל-דין, העתק הפסק, אם ניתן שלא בפניו; בית המשפט רשאי להאריך את התקופה האמורה, אף אם כבר עברה, מטעמים מיוחדים שיירשמו, ובכל מקרה שהוגשה בקשה לאישור של פסק בוררות-חוץ.
- (ב) היתה פניה לבורר לפי סעיף 22, תתחיל התקופה של ארבעים וחמישה יום מהיום שהבורר החליט או צריך היה להחליט בפניה; ובבקשת ביטול על פי העילה האמורה בסעיף 10)24 – מהיום שנתגלו העובדות המשמשות יסוד לבקשה.
- (ג) לא יזקק בית המשפט לבקשת ביטול שהוגשה אחרי שפסק הבוררות אושר.
- (ד) המועדים האמורים בסעיף קטן (א) לא יחולו על בקשת ביטול על פי העילה האמורה בסעיף 1)24 והוראות סעיף קטן (ג) לא יחולו על בקשת ביטול על פי העילה האמורה בסעיף 10)24"

לכלל שנקבע בחוק, לפיו בית המשפט מוסמך לדון בבקשה להארכת מועד להגשת בקשה לביטול פסק בוררות מעבר ל-45 יום, רק מטעמים מיוחדים שיירשמו, קיימים חריגים.

כך למשל, לפי סעיף 27(ד) לחוק, אם נטען שלא היה הסכם בוררות בר תוקף בין הצדדים (עילת ביטול לפי סעיף 1)24 לחוק), לא קיימת מגבלת זמן בהגשת בקשה לביטול פסק הבוררות. לצד זה נפסק כי אין בעצם העלאת טענה זו כדי להוות טעם מיוחד להארכת המועד להעלאתן של יתר עילות הביטול, שכן קבלת טענה זו תרוקן את הוראת סעיף 27 לחוק מתוכנה, ודי יהיה בהעלאת טענה זו כדי להכשיר העלאתן של עילות ביטול נוספות בכל עת וללא הגבלה בזמן (בש"א (י-ם) 3917/06 קרמר - קנפלאר (26.2.2007)).

בנוגע לעילת הביטול השניה עליה המבקשת הצביעה (ביטול לפי סעיף 10)24 לחוק - על פי עילה שהייתה מצדיקה ביטול פסק דין סופי שאין עליו ערעור), נקבע כי אמנם יש להגיש אותה בתוך 45 ימים, אך לא מיום מתן הפסק למבקש, אלא מהיום בו נתגלו לו העובדות המשמשות יסוד לבקשה.

8. ההוראה כאמור [בסעיף 27\(א\)](#) לחוק לפיה נדרשים "טעמים מיוחדים" להארכת מועד מקבילה לתנאי לדחיית המועדים בהוראה הכללית בהליכים האזרחיים, [בתקנה 528 לתקנות סדר הדין האזרחי, תשמ"ד-1984](#), לפיה "נקבע המועד או הזמן בחיקוק, רשאי הוא להאריך מטעמים מיוחדים שיירשמו" (ר' [רע"א 10753/05 חסן – בן חמו](#); [5.4.2007](#)), להלן – "פרשת חסן"; [ע"א 2970/18 כאמל עו"ד - קרבקי](#) (22.8.2018); וכן האמור בספרו של ד"ר ישראל [שמעוני, דיני בוררות אופק חדש בבוררות](#), מהדורה שלישית מורחבת, התשע"ט-2019, כרך א', עמ' 620).

הטעמים הם מצטברים: הצדקת האיחור ושכנוע בית הדין שיש סיכוי לזכות בטענות (פרופ' סמדר אוטולנגי, [בוררות דין ונוהל](#), מהדורה רביעית מיוחדת, כרך ב', עמ' 1137).

ההוראה המקבילה לתקנה זו היא [תקנה 125 לתקנות בית הדין לעבודה \(סדרי דין\)](#), תשנ"ב-1991. לענייננו רלוונטית הסיפא לתקנה – "נקבע המועד או הזמן בחיקוק, לרבות בתקנות אלה, רשאי הוא להאריך מטעמים מיוחדים שיירשמו".

בהתאם לנפסק בפרשת חסן:

"הסדרים אלה מצדיקים הארכת מועד אך במקרים בהם שוכנע בית המשפט כי ישנו טעם ממשי מיוחד המצדיק את האיחור. נדרש טעם בעל עוצמה מיוחדת להצדקת האיחור, כאשר בהפעלת שיקול הדעת מתמודדים, מצד אחד, האינטרס הציבורי להבטיח את תקינות הליכי השיפוט ויעילותם, ומצד שני ההכרה כי קיימים אילוצים אנושיים חריגים שראוי להתחשב בהם בנסיבות מסוימות כעילה לאיחור במועד, ובצידם החשיבות שיש לייחס לזכותו הבסיסית של בעל דין להביא את עניינו להכרעה בבית המשפט, בבחינת זכות הגישה לערכאות. נקודת האיזון בין ערכים אלה מצדיקה הארכת מועד רק מקום שקיים טעם מיוחד אמיתי ובעל עוצמה ניכרת המסביר את העיכוב שחל בנקיטת הליך על-ידי בעל דין. הדברים מקבלים משנה תוקף בענייני בוררות, בהם קיים אינטרס ציבורי מובהק לסיים באופן מהיר ויעיל את הליכי הבוררות".

9. בתי המשפט נטו להיענות לבקשות להארכת מועד כאשר הנסיבות שבעטיין חל האיחור לא היו בשליטתו של בעל הדין. ככלל, "הטעמים המיוחדים" נועדו לסלול את דרכו של בעל הדין ולפתוח לו את שערי בית המשפט, מקום בו סוכלה כוונתו להגיש הליך משפטי, בשל אירועים שהם מחוץ לשליטתו הרגילה של בעל הדין (מוות, מחלה), או בשל תקלות שלא יכול היה להיערך אליהן מראש (למשל, שינוי בהלכה של בית המשפט). לעומת זאת, אין מכירים כ"טעם מיוחד" בתקלות שניתן להיערך להן מבעוד מועד בשקידה סבירה (למשל, היות בעל דין נעדר השכלה, חשוף לקשיי הבנה ואף נטול ייצוג או עומס עבודה). שיקולים אלה כפופים תמיד גם לאינטרס הנגדי של יתר בעלי הדין. ככל שאינטרס הסופיות של בעל-הדין האחר הוא מובהק יותר והסתמכותו על חלוף המועד ברורה יותר, כך יהיה מקום לדרוש שלטעם

המיוחד ישווה אופי של היעדר שליטה או תקלה שאינה רגילה או צפויה (ע"א [6842/00 ידידיה נ' קסט](#), פ"ד נה (2) 904 (2001)).

10. גם העובדה שבקשה להארכת מועד הוגשה בתוך המועד הקבוע בחוק אין משמעותה כי תוקנה למבקש אוטומטית ארכה, ויש לבחון כל מקרה לגופו (ע"ר (ארצי) - [21951-01-20 צבי בן פורת - רונן זלאיט ואח'](#) (17.2.21)). בהקשר זה נפסק בפסק דין בן פורת (ביחס לבקשה להארכת מועד להגשת ערעור) כי:

"... כמו בכל עניין, החלטה בבקשה להארכת מועד, גם אם הוגשה בתוך המועד להגשת הליך ערעורי, נתונה לשיקול דעתו של הרשם, וזאת בהתחשב במכלול הנסיבות, ובכלל זאת: ההנמקה לבקשה להארכת מועד; לאיזון תקופה מבוקשת הארכה; מהות ההליך וההחלטה מושא הערעור; השלכות מתן הארכה על זכויות הצדדים. כך, אין דומה בקשה שלא ניתנה לה כל הנמקה מלבד הגשתה בתוך המועד להגשת ערעור, לבקשה שניתנה לה הנמקה ראויה, כגון מחלה; כך, אין דומה בקשה להארכת מועד להגשת בקשת רשות ערעור על החלטת ביניים דיונית, שקבלתה עלולה להביא לעיכוב שמיעת ההליך בבית הדין האזורי, או להגשת בקשת רשות ערעור על החלטה שעניינה סעד זמני, שמטבע הדברים צריכה להתברר בדחיפות, לבקשה להארכת מועד להגשת ערעור על פסק דין. עם זאת, בכפוף לכך שהגשת הבקשה הובאה לידיעת הצד שכנגד, עצם הגשת הבקשה בתוך המועד להגשת הליך ערעורי מהווה טעם מיוחד להארכת מועד ויש לה משקל, במכלול הנסיבות. כך למשל, הנטל להוכיח סיכויי ערעור טובים קטן יותר בהשוואה לבקשה להארכת מועד שהוגשה לאחר המועד להגשת ערעור. אולם, ככל שברור כי מדובר בערעור סרק, ניתן לדחות את הבקשה להארכת מועד אף אם הוגשה בתוך המועד, בשל העדר סיכויי ערעור" (ההדגשה הוספה – (ד.ו.)

מן הכלל אל הפרט

11. במקרה דנן, הבקשה להארכת מועד להגשת בקשה לביטול פסק בוררות הוגשה בתוך 45 ימים מיום מתן פסק הבוררות. כלומר, הבקשה הוגשה בתוך המועד להגשת הבקשה לביטול פסק הבוררות בהתאם [לסעיף 27\(א\)](#) לחוק.

12. כאמור לעיל, המבקשת טענה (בתשובה לתגובה) כי בכוונתה לטעון כי יש לבטל את פסק הבוררות, בין השאר, מכוח [סעיף 1\(24\)](#) לחוק, לפיו "לא היה הסכם בוררות בר תוקף" וכן מכוח [סעיף 10\(24\)](#) לחוק לפיו "קיימת עילה שעל פיה היה בית משפט מבטל פסק דין סופי שאין עליו ערעור עוד". המבקשת לא פירטה מדוע לטענתה לא היה הסכם בוררות בר תוקף (טענה שלכאורה הועלתה לראשונה רק בשלב זה לאחר שש שנים בהן התנהל ההליך ברשות השיפוט). המבקשת גם לא פירטה אילו עובדות נודעו לה רק לאחרונה, והן עומדות בבסיס הבקשה לביטול פסק הבוררות לפי [סעיף 10\(24\)](#) לחוק. על כן ולצורך הבקשה להארכת מועד, ספק אם במקרה דנן מתקיימים החריגים למגבלת 45 הימים כאמור [בסעיף 27\(א\)](#) לחוק.

13. עם זאת, גם מקום בו לא התקיימו החריגים האמורים, משהבקשה הוגשה בתוך המועד להגשת הבקשה לביטול פסק הבוררות בהתאם [לסעיף 27\(א\)](#) לחוק, נראה כי יש לקבל את הבקשה להארכת המועד, בכפוף למפורט להלן.
14. בהתאם לפסיקה, העובדה כי בקשה מוגשת בתוך המועד שנקבע בחיקוק מהווה לכשעצמה טעם מיוחד לאישור הבקשה להארכת המועד (פסק דין בן פורת). בנוסף, המבקשת תמכה את הבקשה בהנמקה שיש בה להצדיק את הארכת המועד. נטען שהמבקשת חלתה במהלך מרבית תקופה זו ואף הוצגו אישורי מחלה (בגין הימים 1.6.2020 – 14.6.2020 ו- 29.6.2020 – 31.7.2020).
- לטענת המשיבה, אין באישורי המחלה כדי להוכיח כי המבקשת לא הייתה מסוגלת לדאוג לענייניה ולהשיג ייצוג משפטי במועד, אולם אין הכרח להשתכנע שהמבקשת "לא הייתה מסוגלת לדאוג לענייניה", ודי בכך שמצבה הרפואי יצר נסיבה אובייקטיבית שלא אפשרה את הגשת הבקשה לביטול במועד, או יצר סיבה אחרת שניתן לראותה כ"סבירה" ל"איחור" (כאמור בע"ל [\(ארצי\) 22442-02-19 מאירוב](#) – **המוסד לביטוח לאומי** (17.2.2020), פסקה 11). משאין מדובר בתקופת מחלה קצרה בת ימים בודדים, הנפסק בפרשת מאירוב חל גם בעניינה של המבקשת.
15. לאמור לעיל יש להוסיף את העובדה כי המבקשת זומנה לשימוע לפני פיטורים ביום 25.5.2020 (6 ימים טרם מתן פסק הבוררות) ונראה כי עניין זה הטריד את המבקשת בימים הסמוכים לכך לאחר מכן (כפי העולה מהתשובה לתגובה).
16. זאת ועוד, אין מקום להתעלם מכך כי מדובר בתקופה שאינה שגרתית, עקב משבר הקורונה, אשר במועדים הסמוכים למתן פסק הבוררות הקשתה על קיום פגישות עם עו"ד ומציאת ייצוג הולם למבקשת בסד הזמנים הקבוע בחוק. מכאן כי אין לומר שמדובר בבקשה לארכה שלא ניתנה לה כל הנמקה.
17. בנוסף - יש לבחון את נימוקי המבקשת גם בהתחשב בכך שהבקשה להארכה הוגשה בתוך המועד. גם אם לא היה די בנימוקים אלה אם היה מדובר בבקשה שהוגשה לאחר המועד להגשת בקשה לביטול פסק הבוררות, יש לתת להם משקל שונה עת הבקשה הוגשה בתוך המועד הקבוע בחוק (ר': ע"ר [\(ארצי\) 50482-06-16 רם פל סלולר סטוקמרקט בע"מ](#) – קרן (7.7.2017) (להלן: "פסק דין רם פל"), פסקה 16.2 לפסק הדין).
18. אין חולק שקיים אינטרס ציבורי מובהק לסיים באופן מהיר ויעיל את הליכי הבוררות. עם זאת הפרוצדורה איננה מיטת סדום וסדרי הדין הם מסגרת רחבה

וגמישה ומהווים אמצעי להשגת המטרה של עשיית משפט צדק (ע"א 4140/97 חברת האוניברסיטה העברית בירושלים – הסתדרות נשים ציוניות הדסה באמריקה אינק, פ"ד נג(3) 49 (1999), עמ' 74 לפסק הדין).

הגשת הבקשה בתוך התקופה מצביעה על שקידה של המבקשת לטפל בענייניה. כמו כן, משהבקשה הוגשה בתוך התקופה הקבוע בחיקוק, הדבר מנע מהמשיבה לפתח ציפיות בדבר סופיות ההליכים, בכך שהיא הביאה לידיעת המשיבה את כוונת המבקשת להגיש בקשה לביטול פסק הבוררות (כאמור בפסק דין רס פל, פסקה 13 לפסק הדין).

19. אשר לסיכויי ההליך לביטול פסק הבוררות – פסק הבוררות נשוא הבקשה נפרס על פני 56 עמודים. מדובר בפסק דין מפורט מאוד הכולל התייחסות למסמכים הרבים שהוצגו וכלל הטיעונים המפורטים של שני הצדדים. שלושת חברי המותב הביעו את עמדתם באריכות ואף חלקו זה על זה, כך שנדמה שאין אבן שלא נהפכה על יד המותב שדן בעניינה של המבקשת. פסק הבוררות הותיר על כנם את החיובים בגין "כוננות מנהלית" ו"תוספת משמרות" (בסך כולל של 77,306 ₪), שנפסקו על ידי הבורר קמא "לפנים משורת הדין" מטעמים של תחושת צדק (וכן חייבו את המשיבה בתשלום נוסף בגין מחיקת שעות בחודש 6/2013).

למרות כל האמור לעיל, למבקשת טענות בנושא גילוי המסמכים (שיש בו להשפיע על הקביעות המהותיות בסכסוך). כמו כן למבקשת טענות לגבי אופן ניהול הבוררות, בהיבט הדיוני – נטען שלא ניתנה למבקשת הזדמנות נאותה לטעון את טענותיה ולהביא ראיותיה (בכל הנוגע למסמכים הרפואיים שביקשה לצרף כראייה לעניין שעות הכוננות ומחיקת שעות עבודה) ואף העלתה טענות נגד התנהלות יו"ר המותב (שכביכול פעל למען האינטרס של המשיבה). בשלב זה, בו כל שעומד לפני בית הדין הוא רק פסק הבוררות, לא ניתן לקבוע כי אין כל ממש בטענות המבקשת.

20. בהקשר האחרון ראוי להזכיר כי בית הדין אינו יושב כערכאת ערעור על פסק הבוררות וכי פסק הבוררות עשוי להתבטל, רק מקום בו קיימת עילת ביטול על פי החוק, מקום בו הליך הבוררות פגום מיסודו או בנסיבות בהן לא נתמלאו עקרונות הבוררות המוסכמים על ידי הצדדים. ביטול הפסק בשל תוכנו אפשרי רק כאשר הוא מנוגד באופן מובהק לתקנת הציבור (פרופ' אוטולנגי, **בוררות דין ונוהל**, מהדורה רביעית מיוחדת, כרך ב', בעמ' 964 – 965). עם זאת, גם אם נניח כי סיכויי ההליך אינם לכאורה גבוהים, הרי שבהתאם לפסיקה, מקום שהבקשה לארכה הוגשה בתוך המועד שנקבע בחוק, הנטל להוכיח כי סיכויי הבקשה לביטול הם טובים - קטן (כאמור בפסק דין בן פורת).

21. משכך, מקום שהבקשה להארכת המועד הוגשה בתוך המועד להגשת בקשה לביטול פסק בוררות, באופן שעל פניו אינו פוגע באינטרס ההסתמכות של המשיבה אשר מודעת לבקשה להארכת המועד, האיזון בין מכלול השיקולים מביא לתוצאה לפיה יש להיעתר לבקשה, אם כי לא במלואה – כך שהבקשה לביטול פסק הבוררות תוגש בתוך 30 ימים מקבלת החלטה זו (ולא בתוך 60 יום כפי שנתבקש על ידי המבקשת).
22. בשולי ההחלטה יש לציין כי לא ניתן משקל משמעותי לטענות לגבי אי הגשת תצהיר תומך בבקשה, מקום בו המבקשת אינה מיוצגת וניתן לעמוד על עיקרי הטיעון מתוך הטיעונים שהוצגו על ידה והאסמכתאות שצורפו להם. אשר לטענה לפיה עילות ביטול פסק הבוררות הוצגו רק בתשובת המבקשת, הרי שבהתחשב בכך שהמבקשת אינה מיוצגת, לא מצאנו לזקוף עניין זה לחובת המבקשת, שכן בסופו של יום, קיימת בטיעונה התייחסות גם לסוגיה זו.
23. סוף דבר – הבקשה מתקבלת והמבקשת רשאית להגיש בקשה לביטול פסק הבוררות נשוא הבקשה, בתוך 30 ימים מקבלת החלטה זו.

ניתנה היום, כ"ח תמוז תשפ"א, (08 יולי 2021), בהעדר הצדדים ותישלח אליהם.

אסי מזרחי,
נציג ציבור (מעסיקים)

דגית ויסמן, שופטת

ניצה פרידמן,
נציגת ציבור (עובדים)

דגית ויסמן 54678313
נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה

[בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו – הקש כאן](#)